

jsou zejména prasata, divoká i domácí, jeleni, daňci, mufloni. K přenosu infekce dochází prostřednictvím nedostatečně tepelně upraveného vepřového masa a divočiny. Infekce genotypem 3 v Evropě i České republice dominuje. Ročně jsou hlášeny minimálně 2 miliony autochtonních infekcí genotypem 3 v Evropě. Nejméně 95 % případů je asymptomatických. Počet hlášených případů akutní hepatitidy E v České republice byl v letech 2016–2021 většinou kolem 200–250 ročně. V roce 2022 došlo k nárůstu na 319 a v letech 2023 a 2024 dokonce na 684 resp. 662 případů akutní hepatitidy E ročně (Tab. 1). Tento trend bude s velkou pravděpodobností pokračovat i nadále (259 hlášených případů do konce dubna 2025). Co je toho příčinou, není zatím definitivně určeno, ale je velmi pravděpodobné, že tento nárůst souvisí se zvýšenou prevalencí infekce HEV u rezervoárových zvířat.

Klinický průběh onemocnění bývá různě závažný, pravděpodobně zejména v závislosti na genotypu HEV, který onemocnění vyvolal. Vysoká pravděpodobnost selhání jater v důsledku akutní infekce genotypem 3 je u osob se závažným jaterním onemocněním jiné etiologie, a to zejména u alkoholiků (ACLF – letalita 60–70 %). Chronicita je možná u těžce imunosuprimovaných osob, zejména po transplantacích orgánů.

Terapie akutní hepatitidy E je symptomatická, stejná jako u ostatních akutních virových hepatitid. V případě fulminantně probíhající akutní hepatitidy E se empiricky podává ribavirin, ale jedná se o off-label terapii.

Vakcína je zatím registrována pouze v Číně a v Pákistánu. Její účinnost je pravděpodobně omezena jen na určité genotypy HEV. Nejvíce

informací je o účinnosti proti genotypu 4, který v Číně a východní Asii zcela převládá. Obecnou prevencí je konzumace pouze nezávadné pitné vody a potravin v zemích, kde je riziko infekce genotypy 1 a 2 hepatitidy E. V podmínkách České republiky i zbytku Evropy má zásadní význam vyhnout se konzumaci nedostatečně tepelně zpracovaného vepřového masa a divočiny (15).

Závěr

Virové hepatitidy představují i v 21. století závažný zdravotnický problém. V rámci České republiky představují v současnosti největší problém opakované lokální epidemie virové hepatitidy A, narůstající počet případů akutní hepatitidy E a léčba virové hepatitidy C u injekčních uživatelů drog. Hepatitida B je v České republice stále významná infekce, i když díky plošné vakcinaci dětí je incidence akutní hepatitidy B velmi nízká. Přibývá však případů infekce rozpoznávaných až v chronickém stadiu, což může být ve spojitosti s nárůstem imigrace. Virová hepatitida D se zatím v podmínkách naší republiky vyskytuje velmi vzácně, a to především u cizinců. Protože se jedná o vůbec nejrychleji progredující virovou hepatitidu do jaterní cirhózy a hepatocelulárního karcinomu, je potřeba věnovat diagnostice této infekce velkou pozornost. Příčinu nárůstu incidence virové hepatitidy E je potřeba ve spolupráci s veterinárními lékaři odhalit a pokusit se snížit výskyt infekce u zvířat, které jsou zdrojem infekce HEV. Tento úkol je samozřejmě snáze proveditelný u domácích prasat než u divoce žijících zvířat.

PROHLÁŠENÍ AUTORŮ: Prohlášení o původnosti: Publikace byla zpracována s využitím uvedené literatury a nebyla publikována ani zaslána k recenznímu řízení do jiného média. **Střet zájmů:** Žádný. **Financování:** Ne. **Poděkování:** N/A. **Registrace v databázích:** N/A. **Projednáni etikou komisí:** N/A.

LITERATURA

- Husa P. Virová hepatitida A. In: Urbánek P, Brůha R. (eds). Hepatologie, 4. vydání 2022. Grada Publishing, a.s. 2022:339-343.
- European Association for the Study of the Liver. EASL Clinical Practice Guidelines on the management of hepatitis B infection. J Hepatol. 2025, <https://doi.org/10.1016/j.jhep.2025.03.018>.
- United Nations Office on Drugs and Crime 2020. World Drug Report. Dostupné na: <https://wdr.unodc.org/wdr2020/en/index2020.html> [navštíveno srpen 2021].
- WHO 2021. Interim guidance for country validation of viral hepatitis elimination. Dostupné na: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240028395> [navštíveno červenec 2021]
- Hickman M, Dillon JF, Elliott L, et al. Evaluating the population impact of hepatitis C direct acting antiviral treatment as prevention for people who inject drugs (EPIToPe) – a natural experiment (protocol). BMJ Open 2019; 9: e029538.
- Eckhardt B, Winkelstein ER, Shu MA, et al. Risk factors for hepatitis C seropositivity among young people who inject drugs in New York City: Implications for prevention. PLoS One 2017; 12: e0177341.
- EASL recommendations on treatment of hepatitis C: Final update of the series. J Hepatol 2020; 73: 1170-1218.
- Wurcel AG, Reyes J, Zubiago J, et al. „I'm not gonna be able to do anything about it, then what's the point?": A broad group of stakeholders identify barriers and facilitators to HCV testing in a Massachusetts jail. PLoS ONE 2021;16:e0250901.
- Glaspy S, Avramovic G, McHugh T, et al. Exploring and understanding HCV patient journeys-HEPCARE Europe project. BMC Infect Dis. 2021;21:239.
- Goodyear T, Brown H, Browne AJ, et al. „I want to get better, but...": identifying the perceptions and experiences of people who inject drugs with respect to evolving hepatitis C virus treatments. Int J Equity Health. 2021;20:81.
- Skeer MR, Ladin K, Wilkins LE, et al. Hep C's like the common cold: understanding barriers along the HCV care continuum among young people who inject drugs. Drug Alcohol Depend. 2018;190:246-254.
- World Health Organization. New recommendation on hepatitis C virus testing and treatment for people at ongoing risk of reinfection: policy brief. Geneva: WHO 2023. Dostupné na: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240071872>
- Brunetto, MR, et al. EASL Clinical Practice Guidelines on hepatitis delta virus. J Hepatol. 2023;79:433-460.
- Husa P, Šperl J, Urbánek P, et al. Doporučený postup diagnostiky a léčby chronické hepatitidy D. Datum vydání doporučení. 2023. Vnitř Lék. 2023;69(8):525-532.
- Mihalčin M, Husa P ml., Husa P. Diagnostika a léčba infekce virem hepatitidy E. Doporučený postup SIL, ČLS JEP. Klin mikrobiol inf lék. 2024;30(4):125-132. ISSN=1211-264X.

Vnitřní lékařství

www.casopisvnitrnilekarstvi.cz

